

Hoofdstuk 12

Van de Middelaar des Verbonds (1)

- Vorig hoofdstuk (11) het Genadeverbond
- Vanaf dit hoofdstuk de uitvoering van het genadeverbond
- Eerst aan de orde:
- De Middelaar van het genadeverbond (Christologie)
- In deze les:
  1. Wat is een middelaar
  2. Wie is deze Middelaar
  3. De noodzakelijkheid van de Middelaar
  4. De plaatsbekleding door de Middelaar

Van de Middelaar des Verbonds (2)

1. Wat is een middelaar?

- Iemand die probeert twee partijen tot elkaar te brengen / te verzoenen
- Bijbelse voorbeelden:
  - De wijze vrouw uit Tekóa
    - Bemiddelde tussen David en Absalom (via Joab)
      - *2 Sam. 14:2: Zo zond Joab heen naar Tekóa en nam vandaar een wijze vrouw*
  - Mozes
    - Middelaar tussen God en het volk van Israel
      - *Ex. 32;30-33 Gijlieden hebt een grote zonde gezondigd; doch nu, ik zal tot den HEERE opklimmen; misschien zal ik een verzoening doen voor uw zonde.*
  - De Heere Jezus Christus
    - Middelaar van het genadeverbond (v/a 1)
      - *1 Tim.2:5 Want er is een God, er is ook een Middelaar Gods en der mensen, de Mens Christus Jezus*

Van de Middelaar des Verbonds (3)

2. Wie is deze Middelaar?

- De Heere Jezus Christus
- Verschil Mozes – de Heere Christus?
- Mozes was een middelaar van tussen- en voorspraak
  - Kon als advocaat slechts kon pleiten en vragen
- De Heere Jezus Christus is Middelaar EN schuldovernemende en betalende Borg
  - Hij kon rechtvaardig eisen stellen (v/a2)
  - Waarom?
    - Hij heeft de volle prijs betaald en daardoor
    - verzoening teweeggebracht door voldoening aan Gods recht.
      - *1Tim.2:6 Die Zichzelven gegeven heeft tot een rantsoen voor allen*
      - *1 Joh.2:1 En indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij den Vader, Jezus Christus, den Rechtvaardige.*

Van de Middelaar des Verbonds (4)

- Wat is verzoening door voldoening?
  - Komt nader aan de orde in Hfd. 12.7
- O.T. ceremoniële wetgeving toont dit aan
  - Voldoening
    - Betaling van schuld of het ondergaan van straf
      - *Lev. 16:9 Dan zal Aaron den bok, op denwelken het lot voor den HEERE zal gekomen zijn, toebrengen, en zal hem ten zondoffer maken.*
  - Verzoening
    - Herstel van verstoorde verhoudingen
      - *Lev. 16:10 Maar de bok, op denwelken het lot zal gekomen zijn, om een weggaande bok te zijn, zal levend voor het aangezicht des HEEREN gesteld worden, om door hem verzoening te doen; opdat men hem als een weggaanden bok naar de woestijn uitlate .*
- De Middelaar heeft betaald (voldoening)
- Kan herstel van verhoudingen eisen (verzoening)

3. Noodzakelijkheid van de Middelaar

- God en Zijn eigenschappen zijn één

- Onveranderlijk eist handhaving straffen en beloften.

- *Ps.50:21: Deze dingen doet gij, en Ik zwijg; gij meent, dat Ik te enenmale ben, gelijk gij; Ik zal u straffen, en zal het ordentelijk voor uw ogen stellen.*

- Heiligheid eist oneindig haten en straffen van zonde

- *Nahum 1:2: Een ijverig God en een wreker is de HEERE, een wreker is de HEERE, en zeer grimmig; een wreker is de HEERE aan Zijn wederpartijders, en Hij behoudt den toorn Zijn vijanden.*

- Rechtvaardigheid houdt in dat genade slechts mogelijk is tegen volkomen betaling.

- *Matth. 5:26: Voorwaar, Ik zeg u: Gij zult daar geenszins uitkomen, totdat gij den laatsten penning zult betaald*

- H.C. v/a 13: Vr. Maar kunnen wij door onszelven betalen?
Antw. In generlei wijze, maar wij maken ook de schuld nog dagelijks meerder

Van de Middelaar des Verbonds (6)

3. God en Zijn eigenschappen zijn een (vervolg)
  - Barmhartigheid nooit ten koste van Zijn andere eigenschappen.
    - *Rom. 8:4: Opdat het recht der wet vervuld zou worden in ons, die niet naar het vlees wandelen, maar naar den Geest.*
  - Conclusie 1:
    - Genade die God schenkt kan nooit buiten volkomen betaling.
      - *Ex.23:7: want Ik zal den goddeloze niet rechtvaardigen.*
  - Conclusie 2:
    - Geen enkel schepsel kan aan die eis voldoen
      - *Rom.3:12: Allen zijn zij afgeweken, te zamen zijn zij onnut geworden; er is niemand, die goed doet, er is ook niet tot een toe.*
  - Conclusie 3:
    - Alleen een Middelaar die waarachtig God en waarachtig en tegelijk ook rechtvaardig mens is kan hieraan voldoen
      - *H.C. v/a 15: Wat moeten wij dan voor een Middelaar en Verlosser zoeken? Antw. Zulk een, Die een waarachtig en rechtvaardig mens is, en nochtans ook sterker dan alle schepselen, dat is, Die ook tegelijk waarachtig God is.*

Van de Middelaar des Verbonds (7)

- **Alleen de Heere Jezus Christus voldoet hieraan**
  - H.C. v/a 17: Opdat Hij, uit kracht Zijner Godheid, den last van den toorn Gods aan Zijn mensheid zou kunnen dragen, en ons de gerechtigheid en het leven zou kunnen verwerven en wedergeven
- **Hij kon:**
  - A. **De last van de toorn van God dragen en wegnemen**
    - *1 Tim. 2:6 Die Zichzelven gegeven heeft tot een rantsoen voor allen*
  - B. **Een oneindige waarde aan Zijn verdiensten toebrengen**
    - *Hebr. 10:14: Want met één offerande heeft Hij in eeuwigheid volmaakt degenen die geheiligd worden*
- **Als Middelaar van tussenspraak**
  - *1 Joh. 2:1: wij hebben een Voorspraak bij den Vader, Jezus Christus, den Rechtvaardige*
- **Ook als Middelaar van verzoening (v/a 2)**
  - *Rom. 3:25: Welken God voorgesteld heeft tot een Verzoening door het geloof in Zijn bloed ...*

Van de Middelaar des Verbonds (8)

4. De plaatsbekleding door de Middelaar (1)

- Geen enkel mens kon aan de eisen voldoen
  - De Middelaar nam hun plaats in
  - Hij deed dat voor Zijn uitverkoren Kerk
    - *Joh. 17:9: k bid niet voor de wereld, maar voor degenen die Gij Mij gegeven hebt, want zij zijn Uwe*
    - Niet als een martelaar
      - *Luk. 23:28 En Jezus, Zich tot haar kerende, zeide: Gij dochters van Jeruzalem! weent niet over Mij, maar weent over uzelf, en over uw kinderen*
- Vrijwillig
- *Hebr. 10:7 Toen sprak Ik: Zie, Ik kom (in het begin des boeks is van Mij geschreven), om Uw wil te doen, o God!*
- Borgtochtelijk
- *Hebr. 7:22 Van een zoveel beter verbond is Jezus Borg geworden.*

4. Zijn borgstelling was twee-ledig

A. Lijdelijke gehoorzaamheid

B. Dadelijke gehoorzaamheid

A. Lijdelijke gehoorzaamheid

1. Schuld op zich nemen

- *2 Kor. 5:21 Want Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem*

2. Straf ondergaan

- *1 Petr.2:24 Die Zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het hout; opdat wij, der zonden afgestorven zijnde, der gerechtigheid leven zouden; door Wiens striemen gij genezen zijt.*

B. Dadelijke gehoorzaamheid

– Volmaakte gehoorzaamheid door Gods wet te vervullen

- *Hebr. 5:8-9 Hoewel Hij de Zoon was, nochtans gehoorzaamheid geleerd heeft, uit hetgeen Hij heeft geleden. En geheiligd zijnde, is Hij allen, die Hem gehoorzaam zijn, een oorzaak der eeuwige zaligheid geworden*

Van de Middelaar des Verbonds (10)

- **Voldoening door de Middelaar:**
  - **Voldoende voor de zonden van de gehele wereld**
    - D.L. II.3: Deze dood van den Zoon Gods is de enige en volmaakte offerande en genoegdoening voor de zonden; van oneindige kracht en waardigheid, overvloediglijk genoegzaam tot verzoening van de zonden der ganse wereld
- **Toerekening betreft alleen de uitverkorenen).**
  - *Rom. 11:7 maar de uitverkorenen hebben het verkregen, en de anderen zijn verhard geworden*
  - D.L. II.8: ... dat de levendmakende en zaligmakende kracht van den dierbaren dood Zijns Zoons zich uitstrekken zou tot alle uitverkorenen, om die alleen met het rechtvaardigmakend geloof te begiftigen, ...
- **Toepassing door de Heilige Geest in de harten van degenen die de Vader Hem gegeven heeft**
  - *Joh. 6:39 En dit is de wil des Vaders, Die Mij gezonden heeft, dat al wat Hij Mij gegeven heeft, Ik daaruit niet verlieze, maar hetzelve opwekke ten uitersten dage.*
- Deze volkomen voldoening en bepaalde toerekening (uitverkorenen) bestreden door Pelagianen, Arianen Remonstranten en modernen

Van de Middelaar des Verbonds (11)

- Christus de volkomen Middelaar en Zaligmaker
- de Enige en Degene Die voorzegt en beloofd was (v/a 3)
  - *Ps 40:7 Toen zeide ik: Zie, ik kom; in de rol des boeks is van mij geschreven*
  - *1 Tim. 2:5 Want er is een God, er is ook een Middelaar Gods en der mensen, de Mens Christus Jezus;*
  - *1 Joh. 2:1-2 En indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij den Vader, Jezus Christus, den Rechtvaardige; En Hij is een verzoening voor onze zonden; en niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonden der gehele wereld.*
- Van de gehele wereld??
  - Moet in Bijbels verband gelezen worden als:
    - Zijn uitverkorenen, Zijn kudde, degenen die Hem gegeven zijn
      - *Hand. 20:28 Zo hebt dan acht op uzelf, en op de gehele kudde, over dewelke u de Heilige Geest tot opzieners gesteld heeft, om de Gemeente Gods te weiden, welke Hij verkregen heeft door Zijn eigen bloed.*
      - *Joh. 17: Ik bid voor hen; Ik bid niet voor de wereld, maar voor degenen, die Gij Mij gegeven hebt, want zij zijn Uw. En al het Mijne is Uw, en het Uwe is Mij; en Ik ben in hen verheerlijkt. Christus volkomen Middelaar en Zaligmaker*

Van de Middelaar des Verbonds (12)

- Christus is gekomen op de geprofiteerde tijd (v/a 4)
  - Er was nog een joodse natie
    - *Gen. 49:10 De scepter zal van Juda niet wijken, noch de wetgever van tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en Denzelven zullen de volken gehoorzaam zijn*
  - De tweede tempel stond er nog
    - *Hag. 2:10 De heerlijkheid van dit laatste huis zal groter worden, dan van het eerste, zegt de HEERE der heirscharen; en in deze plaats zal Ik vrede geven, spreekt de HEERE der heirscharen.*
  - De 70 weken van Daniel waren vervuld
    - *Dan. 9:24-25 Zeventig weken zijn bestemd over uw volk, en over uw heilige stad, om de overtreiding te sluiten, en ..... Weet dan, en versta: van den uitgang des woords, om te doen wederkeren, en om Jeruzalem te bouwen, tot op Messias, den Vorst, zijn zeven weken.*
- Ook in de plaats die voorzegd was
  - *Micha 5:1 En gij, Bethlehem Efratha! zijt gij klein om te wezen onder de duizenden van Juda? Uit u zal Mij voortkomen, Die een Heerser zal zijn in Israel, en Wiens uitgangen zijn van ouds, van de dagen der eeuwigheid.*

Van de Middelaar des Verbonds (13)

- De inhoud van v/a 5 betekent dat Hij door ons bevindelijk gekend moet worden:

- *Joh 17:3 En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, den enigen waarachtigen God, en Jezus Christus, Dien Gij gezonden hebt.*

- In Zijn Namen
  - Jezus en Christus
- In Zijn ambten
  - Profeet, Priester en koning
- In Zijn naturen
  - Goddelijke en menselijke natuur
- In Zijn staten
  - Staat van vernedering en verhoging
- In Zijn Weldaden
  - In dit leven en na dit leven
- Komt uitvoeriger aan de orde in de komende lessen

Huiswerkvraag

- Waarom konden engelen (of een b.v. een aartsengel) niet als middelaar optreden om door voldoening van de schuld en de straf de gevallen mens met God te verzoenen?